

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 190/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. XV/3 Spr 21/09 v súvislosti s vybavovaním jeho ďalšieho opakovaného podnetu z 23. marca 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. apríla 2009 doručená sťažnosť JUDr. M. K., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej

republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pri vybavovaní ďalšieho opakovaného podnetu z 23. marca 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. XV/3 Spr 21/09.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Sťažovateľ podal dňa 18. XI. 2008 podnet o skutočnosti nasvedčujúcej, že boli spáchané trestné činy.. domáham sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov, pretože došlo k ich porušeniu... upozorňujem na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie si vyžaduje zásah štátneho orgánu.

Úrad špeciálnej prokuratúry dňa 25. XI. 2008 moje podanie odstúpil na vybavenie na organizačný a kontrolný odbor GP SR.

Následne som nedostal relevantnú odpoveď na moje opakované a ďalšie opakované podnety v ktorých som namietal okrem nevyšetrenia DN aj nesprávny postup zo strany GP pri vybavovaní opakovaných podnetov v zmysle § 54 (2) zák. o prokuratúre (dôkaz str. -4- opakovaného podnetu štvrtého).

Nedostal som pádnu odpoveď na konkrétne efektívne fakty ani v poslednej odpovedi z GP SR XV/3 Spr 21/09-9 zo dňa 07. 04. 2009.

... Mne sťažovateľovi vznikla škoda trestným činom ublíženie na zdraví a nesprávnym výkonom verejnej moci a to nesprávnou aplikáciou TP č. 141/1961 v inkriminovanom čase platného § 43 – 49. GP SR opovrhuje mojimi podnetmi a opomína vyššie citované zákonné povinnosti v § 31 – 36 o prokuratúre.

Opovrhovaním mojimi podnetmi orgánom verejnej moci – GP SR došlo k porušeniu mojich základných práv a slobôd, ktoré sú vyššie uvedené a to vo vzájomnej príčinnej súvislosti (smerovaniu jedného konania k druhému čo spôsobilo porušenie mojich práv a majúci vnútorný zmysel) medzi nekonaním a porušením mojich práv.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo JUDr. M. K. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane..., bolo konaním GP SR sp. zn. XV/3 Spr 21/09 porušené.

2. Ústavný súd SR prikazuje GP SR, ktorá v konaní XV/3 Spr 21/09 základné právo porušila, aby obnovila stav pred jeho porušením.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Zo zistení ústavného súdu, ako aj z príloh sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa stal 14. novembra 2004 účastníkom dopravnej nehody, kde ako chodec vošiel do vozovky a následne bol zachytený prednou časťou vozidla Mercedes ML, ktoré šoféroval Ing. M. H. Pri dopravnej nehode došlo k závažným zraneniam sťažovateľa s dobou liečenia viac ako 6 mesiacov. Sťažovateľ bol podľa spisovej dokumentácie v čase nehody v opitom stave s hladinou 3,06 ‰ alkoholu v krvi. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Michalovce, Okresného dopravného inšpektorátu Michalovce (ďalej len „okresný dopravný inšpektorát“) sp. zn. ČVS: ORP-173/DI-MI-2004 z 19. novembra 2004 bolo začaté trestné stíhanie vo veci za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom v čase spáchania skutku.

Uznesením Okresnej prokuratúry Michalovce (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. Pv 3235/2004 zo 4. júla 2005 bola predmetná trestná vec postúpená okresnému dopravnému inšpektorátu, pretože výsledky prípravného konania ukázali, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol príslušný orgán prerokovať ako priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k, l) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dokazovania vykonaného v prípravnom konaní považovala okresná prokuratúra za preukázané, že dopravnú nehodu a jej následok zaviniť poškodený sťažovateľ, ktorý ako chodec v opitom stave prechádzajúci vozovku z pravej strany na ľavú mimo prechodu pre chodcov vytvoril pre vodiča motorového vozidla náhlu prekážku, čo bolo aj príčinou vzniku dopravnej nehody z technického hľadiska. Vodič motorového vozidla nehode nemohol zabrániť. Keďže spôsob prechádzania vozovky sťažovateľom bol nesprávny, sťažovateľ porušil ustanovenie § 53 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na to, že dopravnú nehodu a jej následok zaviniť sťažovateľ – poškodený, skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie vo veci, nie je trestným činom. V konaní sťažovateľa ide o priestupok.

Proti uzneseniu okresnej prokuratúry podal sťažovateľ sťažnosť. Uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) sp. zn. KPt 1589/05 z 2. augusta

2005 bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá ako nedôvodná. Priestupkové konanie vedené proti sťažovateľovi bolo zastavené, pretože 14. novembra 2006 uplynula dvojročná prekluzívna lehota od spáchania priestupku, čím zanikla zodpovednosť za priestupok.

Podnetom z 18. novembra 2008 (teda po vyše 3 rokoch od rozhodnutia krajskej prokuratúry) sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní. Sťažovateľ v tomto podnete rozsiahlo polemizoval so závermi okresnej prokuratúry, pretože bol toho názoru, že dopravnú nehodu, ktorej bol účastníkom, v skutočnosti zavinil vodič motorového vozidla Mercedes ML Ing. M. H., a nie on. Generálna prokuratúra prípisom sp. zn. XV/3 Spr 179/08 zo 16. januára 2009 odložila podnet sťažovateľa ako nedôvodný. Generálna prokuratúra uviedla, že okrem znaleckého posudku vypracovaného v prípravnom konaní znalcom Ing. I. G. bol na základe požiadavky sťažovateľa v priestupkovom konaní požiadaný Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline o odborné vyjadrenie k znaleckému posudku znalca Ing. I. G., pričom z odborného vyjadrenia vyplýva, že v predmetnom znaleckom posudku sa nenachádzajú nedostatky, ktoré by mali vplyv na vyhodnotenie technickej príčiny dopravnej nehody. Odborné stanovisko teda potvrdilo správnosť rozhodnutia okresnej a krajskej prokuratúry. Pokiaľ ide o znalecký posudok predložený sťažovateľom, ktorý na základe objednávky sťažovateľa vypracoval 28. septembra 2008, teda s odstupom takmer 4 rokov od dopravnej nehody, znalec Ing. M. T., a zo záverov ktorého vyplýva, že dopravnú nehodu zavinil vodič motorového vozidla, a nie sťažovateľ, generálna prokuratúra uviedla, že *„Sám znalec v závere posudku konštatuje, že spôsobom, ktorý použil nie je možné zistiť skutočnú rýchlosť jazdy vozidla a teda ani skutočný priebeh nehody. Nadväzne na to a to je moja logická úvaha, potom ani nie je možné tvrdiť, že vodič išiel vyššou rýchlosťou a tým spôsobil nehodu, ak toto svoje stanovisko v ďalšej časti posudku znalec vyvracia. Vzhľadom aj k týmto skutočnostiam považujem znalecký posudok Ing. G. v porovnaní s posudkom Ing. T. za právne relevantný, navyše potvrdený aj posudkom znalcami zo Žilinskej univerzity v Žiline.“*

Opakovaným podnetom z 27. januára 2009 sa sťažovateľ domáhal preskúmania postupu generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho podnetu z 18. novembra 2008.

Generálna prokuratúra prípisom sp. zn. XV/3 Spr 21/09 z 9. februára 2009 odložila podnet sťažovateľa ako nedôvodný, pretože postup pri vybavovaní podnetu sťažovateľa z 18. novembra 2008 považovala za súladný so zákonom. Zároveň generálna prokuratúra sťažovateľa upozornila, že jeho ďalšie podnety v tejto veci budú vybavované len vtedy, ak budú obsahovať nové skutočnosti.

Ďalším opakovaným podnetom z 21. februára 2009 sa sťažovateľ domáhal preskúmania postupu generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho podnetu z 27. januára 2009. Generálna prokuratúra prípisom sp. zn. XV/3 Spr 21/09 z 26. februára 2009 oznámila sťažovateľovi, že jeho podnet len berie na vedomie, keďže neobsahuje nové skutočnosti.

Ďalším opakovaným podnetom (v poradí štvrtým) z 23. marca 2009 sa sťažovateľ domáhal preskúmania postupu orgánov činných v trestnom konaní vrátane postupu generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho podnetov, resp. ďalších opakovaných podnetov vo veci jeho dopravnej nehody. Generálna prokuratúra prípisom sp. zn. XV/3 Spr 21/09 zo 7. apríla 2009 oznámila sťažovateľovi, že v postupe generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho podnetov nezistila porušenie zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Uviedla tiež, že *„Výsledky vyšetovania danej dopravnej nehody neumožnili vzniesť obvinenie z trestného činu ublíženia na zdraví vodičovi motorového vozidla a postaviť ho pred súd.*

... Prosím tieto okolnosti vziať na vedomie. Opätovne pritom poukazujem na ust. § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre, ktorý hovorí, že ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti.“

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo

o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1, 2 a 3 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2). Ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci. Ak v tej istej veci, v ktorej už bol vybavený podnet iného podávateľa podnetu, podá podnet ďalší podávateľ podnetu bez uvedenia nových skutočností, vec netreba prešetrovať; podávateľ podnetu sa upovedomí o výsledku vybavenia pôvodného podnetu.

Sťažovateľ sťažnosťou napáda postup generálnej prokuratúry pri vybavovaní ďalšieho opakovaného podnetu z 23. marca 2009 sp. zn. XV/3 Spr 21/09 z dôvodu, že *„Následne som nedostal relevantnú odpoveď na moje opakované a ďalšie opakované podnety v ktorých som namietal okrem nevyšetrenia DN aj nesprávny postup zo strany GP pri vybavovaní opakovaných podnetov v zmysle § 54 (2) zák. o prokuratúre (dôkaz str. -4- opakovaného podnetu štvrtého).*

Nedostal som pádnu odpoveď na konkrétne efektívne fakty ani v poslednej odpovedi z GP SR XV/3 Spr 21/09-9 zo dňa 07. 04. 2009.“.

V ďalšom opakovanom podnete z 23. marca 2009 samotný sťažovateľ uvádza, že „Na základe uvedených skutočností dôvodne žiadam, aby ste ako Generálny prokurátor SR dôkladne prebral tento opakovaný podnet štvrtý a jemu predchádzajúce, a hlavne podnet z 18. XI. 2008 v celosti a korektne mi odpovedal na moje efektívne fakty o porušení zákona zo strany OČTK a o prijatých opatreniach ktoré vykonáte ma informovali.“.

Ústavný súd na základe svojich zistení zo spisovej dokumentácie konštatoval, že generálna prokuratúra v prípise sp. zn. XV/3 Spr 179/08 zo 16. januára 2009 podrobne a presvedčivo reagovala na relevantné sťažovateľove námietky voči postupu orgánov činných v trestnom konaní vo veci dopravnej nehody uvedené v jeho podnete z 18. novembra 2008. Keďže sťažovateľ v ďalšom opakovanom podnete z 23. marca 2009 (a ani v jeho opakovanom podnete z 27. januára 2009, ani v ďalšom opakovanom podnete z 21. februára 2009) neuviedol nové skutočnosti, bol postup generálnej prokuratúry pri vybavovaní tohto jeho ďalšieho opakovaného podnetu premietnutý do prípisu sp. zn. XV/3 Spr 21/09 zo 7. apríla 2009 v súlade so zákonom o prokuratúre, a preto podľa názoru ústavného súdu nemohlo ním dôjsť k zásahu do sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v súvislosti s uvedeným záverom považoval za potrebné poukázať aj na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby voči nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Sťažovateľ nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo vznesené obvinenie voči označenej osobe, a toto právo nemožno odvodiť ani z niektorého z iných základných práv alebo a slobôd. Sťažovateľovi zo základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva iba právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní jeho oznámením

o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, zákonným spôsobom zaoberali (III. ÚS 261/05).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o jej odmietnutí z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2009